

af Højre. Det var nu saa heldigt eller uheldigt, at vi i Oppositionen havde en Bælværdighed i vor Midte, og denne Bælværdighed fik Forsald, den Dag vi skulde stemme om den omtalte Sag. Jeg fik det Indtryk, at hvis den Mand havde været og følt sig fuldstændig fri, saa havde han næppe faaet Forsald den Dag, men det er jo ikke saa lige en Sag for en kongelig Embedsmand at komme og stemme ved en saadan Lejlighed; jeg undskylder derfor fuldstændig denne Mand. Det er en let Sag for os fri Landmænd at træde op ved en saadan Lejlighed, thi vi risikere ikke det mindste derved, men for dem, der sidde med en stor Familie og ere afhængige af Magthaverne, er det ikke saa lige en Sag. Det mindste, de gjorde i Provisorietiden, bleve de jo afstedigede. Det saa vi saa ofte, og derfor kan jeg saa godt forstaa denne Mand. Men er det nu ikke ærgerligt og fedeligt, at Forsaldet er saaledes, at selv Embedsmændene skulle være nødt til at stifte deres Ansuelser i Sommer over for deres overordnede, da de ellers risikere det værste? Var det dog ikke dejligt, om hver Præst og Degn og alle andre kunde have frit Lov til, uden at risikere noget, at gaa efter deres politiske Overbevisning? Er det saa rart, at Folk skulle være nødt til ikke at kunne følge deres Overbevisning? Det kan jo ikke nægtes, at baade i Administrationen, Regeringen, og i mangfoldige Tilfælde ogsaa i det private Liv, have Magthaverne, de, der have Magt og Penge, som oftest ikke holdt sig for gode til at bruge disse Midler mod deres undergivne. Jeg har derimod endnu ikke hørt — men det saa vi nok at høre i det lærde og logiske Foredrag, vi nu snart ville saa at høre af det ærede Medlem for Bogenfæ (M. Nielsen); det bliver noget, som rigtig skal ramme, det kende vi af tidligere Erfaring, naar det ærede Medlem har talt, og derfor hører jeg med særdeles spændt Opmærksomhed paa ham, for at jeg kan lære noget, man skal jo aldrig holde sig for god til at lære — jeg siger, at nu saa vi nok af ham at høre, hvornaar de fattige have trukket de rige til at stemme mod deres Overbevisning. Jeg siger nemlig, at havde vi ogsaa et saadant Eksempel, vilde det være et Bevis for, at Forholdene vare lige, men at der skulde ligge noget opdragende deri — det er navnlig den Ytring, der har bragt mig til at tage Ordet — kan jeg i alt Fald endnu ikke se, men det kan jo være, at det ærede Medlem for Bogenfæ kan overbevise mig derom. Jeg skal derfor, som jeg plejer, sætte mig og andægtig høre paa hans Tale for at lære noget af den. Jeg vil nu slutte med at anbefale det,

der blev anbefalet af den ærede Ordfører. At vi paa mange Punkter kunde ønske at saa noget andet og bedre end her foreslaaet, kan nok være, men jeg mener, at saaledes som Sagen foreligger, kunne vi i Princippet være enige om at gaa i den Retning, der støttes af Udvalgets ene Halvdel. Man er jo saa bange for at kalde dem for Udvalgets Flertal, skønt der jo ingen Tvivl er om, at det afdøde Udvalgsmedlem (Ving) vilde være gaaet til den Side, hvor den ærede Ordfører staar. Altsaa, jeg anbefaler at følge den Halvdel af Udvalget, som har det ærede Medlem for Storeheddinge (Svend Høgsbro) til Ordfører, og stemme med den. Jeg tror ogsaa, at vi derigennem gøre, hvad vi kunne, for at naa henimod det Maal, vi bør naa, nemlig at enhver dansk Statsborger, være sig fattig eller rig, kan under de gunstigste Forhold lægge sit Lod i Vægtstaaen, naar han ved de lovlige Valg skal give sin politiske Ansuelse til Rende.

Colding: Der er vist ikke et eneste af de ærede Medlemmer her i Tinget, som ville have noget imod den sidste Bemærkning af den sidste ærede foregaaende Taler (Wust), nemlig, at han vilde se med Glæde en saadan Ordning ved Valgene, at enhver Borger frit kunde afgive sin Stemme efter sin inderste Overbevisning. Da det er en saa vigtig Sag som denne, der forhandles, har jeg ikke villet undlade at tage Ordet, men skal tale ganske kort. Jeg vil straks sige, at naar der er udtalt af det ærede Medlem, som sidst talte, og af flere andre, at der er sket Valgtryk, saa er jeg fuldstændig enig med ham og med de andre, der have udtalt sig i lignende Retning, i, at dette vistnok er sket, men det er ikke sket alene fra den ene Side, fra de mere bemidlede over for de mindre bemidlede, men sandelig ogsaa i høj Grad fra den anden Side, fra de mindre bemidlede over for de mere bemidlede. Jeg ser her hen til de kjøbenhavnske Forhold, men skal for øvrigt ikke komme nærmere ind paa det, thi det er jo ligegyldigt, hvad enten det er sket fra den ene Side eller fra den anden. Jeg afstyr altid Valgtryk, og vil derfor meget gerne stemme for dette Lovforslag om hemmelig Afstemning, og jeg vil kunne gøre det og vil gøre det, saa snart det paa visse Punkter modtager nogen Forandring, som det maaske kan saa paa dets senere Gang her i Folketinget og op igennem Landstinget. Denne Forandring skulde da bestaa i, at saa skal paa selve Valgdagen den offentlige Forhandling og som Følge deraf ogsaa Raaingen ophøre, i hvert Tilfælde bør Raa-